

Bryssel 30.9.2015
SWD(2015) 186 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

ehdotukseen

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

yhteisistä arvopaperistamissäännöistä ja eurooppalaisesta kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) 2009/1060 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta

ja

ehdotukseen

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista annetun asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta

{ COM(2015) 472 final }
{ SWD(2015) 185 final }

Tiivistelmä
Vaikutusten arviointi – Ehdotus arvopaperistamista koskevaksi asetukseksi
A. Toimien tarve
Miksi? Mikä on ongelma?
<p>Ennen talouskriisiä arvopaperistamismarkkinat olivat Euroopan talouden kasvava rahoituskanava. Nämä markkinat toimivat kriisin aikana hyvin, ja syntyneet tappiot olivat vähäisiä. Kriisin jälkeen markkinoiden maine on kuitenkin tahriintunut muualla (pääosin Yhdysvalloissa) harjoitettujen käytäntöjen ja sattuneiden tapahtumien vuoksi. Tämä huono maine vaikuttaa sijoittajien käsityksiin EU:n arvopaperistamisen riskitasosta sekä arvopaperistamisen sääntelyyn, joka on kalibroitu lähinnä Yhdysvaltojen markkinoilla aiheutuneiden tappioiden mukaan. Kyseiset tappiot ovat moninkertaiset EU:ssa aiheutuneisiin arvopaperistamistappioihin verrattuna, joten sääntelytoimet asettavat EU:n arvopaperistamismarkkinat epäedulliseen asemaan.</p> <p>Tahriintuneen maineen ja sääntelyn seurauksena EU:n arvopaperistamismarkkinat ovat pysähtyneet ja yksi EU:n talouden rahoituskanava on ehtynyt. Ilman arvopaperistamista pankkien varainmyynti on vaikeaa. Tämän seurauksena nykyinen tarve velkavivun purkamiseen pakottaa usein pankit kutistamaan taseitaan vähentämällä luotonantoa. Vaikutukset ovat huomattavat Euroopassa, jossa 80 prosenttia rahoituksesta välitetään pankkien kautta. Ilman luottoa elpyminen pitkittyy, mikä hidastaa kasvua ja työpaikkojen luomista.</p>
Mihin aloitteella pyritään?
<p>Aloitteen yleisenä tavoitteena on elvyttää varmat arvopaperistamismarkkinat, jotka parantavat EU:n talouden rahoitusta. Lyhyellä aikavälillä tarkoituksena on heikentää pankkien velkavivun purkamisen ja luotonannon kiristämisen välistä yhteyttä, ja pitkällä aikavälillä pyritään luomaan EU:n taloudelle nykyistä tasapainoisempi ja vakaampi rahoitusrakenne. Tämä on määrä saavuttaa erityisesti eriyttämällä vaikeaselkoisemmista ja monimutkaisemmista rahoitustuotteista yksinkertaisia, läpinäkyviä ja standardoituja arvopaperistamistuotteita (YLS), joiden avulla voidaan muodostaa kestävä rahoituskanava. Lisäksi on määrä standardoida arvopaperistamismarkkinoiden menettelyjä ja käytäntöjä ja poistaa sääntelyn epä johdonmukaisuuksia. Näiden tavoitteiden saavuttamista mitataan vertaamalla YLS-tuotteiden hintoja ja liikkeeseen laskettujen YLS-tuotteiden määrää muihin kuin YLS-tuotteisiin.</p>
Mikä on EU-tason toiminnasta saatava lisäarvo?
<p>Arvopaperistamistuotteet ovat osa EU:n avoimia ja yhdenmetyjä rahoitusmarkkinoita. Arvopaperistaminen kytkee toisiinsa EU:n eri jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden rahoituslaitoksia: arvopaperistetut lainat ovat usein peräisin pankeista, ja rahoituslaitokset, kuten vakuutusenantajat ja sijoitusrahastot, sijoittavat tällaisiin tuotteisiin – myös Euroopan rajojen yli. Lisäksi arvopaperistamista koskeva sääntely perustuu suurelta osin EU:n lainsäädäntöön. YLS-tuotteiden eriyttäminen voidaan näin ollen käynnistää ainoastaan EU:n tason aloitteella.</p>
B. Ratkaisut
Mitä lainsäädännöllisiä ja muunlaisia toimintavaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto asetettu etusijalle? Miksi?
<p>YLS-kriteerien käyttöönottoa varten on tarkasteltu laajalti vaihtoehtoja, joihin kuuluvat sääntelykehyksen mukauttaminen eri YLS-tuotteiden riskiprofiilien mukaisesti ja arvopaperistamislainsäädännön osatekijöiden (eli määritelmien sekä tiedonantoa ja asianmukaista huolellisuutta koskevien vaatimusten) standardointi. Kutakin alaa varten vaihtoehtoina on tarkasteltu nollavaihtoehtoa, muita kuin lainsäädäntötoimenpiteitä ja lainsäädäntöä</p> <p>Parhaaksi vaihtoehdoksi on katsottu lainsäädäntö, jossa otettaisiin käyttöön YLS-kriteerit, laadittaisiin</p>

eriytetty sääntelykehys YLS-tuotteille ja standardoitaisiin arvopaperistamista koskevan lainsäädännön osatekijät (eli määritelmät sekä tiedonantoa ja asianmukaista huolellisuutta koskevat vaatimukset). Tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista toteuttaa eriyttäminen ja lisätä riskiherkkyyttä sääntelyssä. Lisäksi siinä voitaisiin standardoida EU:n arvopaperistamislainsäädännössä vahvistettuja nykyisellään epäyhtenäisiä säännöksiä, jotka koskevat määritelmiä sekä tiedonanto- ja due diligence -vaatimuksia. Näillä toimilla voitaisiin puolestaan parantaa tahriintunutta mainetta ja edistää varmoja ja kestäviä arvopaperistamismarkkinoita.

Kuka kannattaa mitäkin vaihtoehtoa?

Suurin osa sidosryhmistä kannattaa tätä aloitetta. Vastaajaluokkien välillä ei ole suuria eroja: mukana on enemmistö lainsäätäjistä, keskuspankeista, sääntely- ja valvontaviranomaisista, markkinatoimijoista ja ajatushautomoista.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Onko parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta etuja? Jos on, mitkä ovat sen pääasialliset edut?

Niiltä osin kuin ehdotetulla politiikalla luodaan EU:n talouteen uusi rahoituskanava, joka on pankkialan rajoituksista nykyistä riippumattomampi, se vähentää talouskriisin vaikutuksia luotonantoon ja sitä kautta kasvun ja työllisyyteen. Talouskriisien yhteiskunnalliset kustannukset alenevat. Lisäksi koska tämä toimintavaihtoehto edistää analysoitavissa, ymmärrettävissä ja hinnoiteltavissa olevien arvopaperistamisen rakenteiden yleistymistä, se edistää myös arvopaperistamismarkkinoita, jotka parantavat talouden rahoittamista taloudellisen vakauden puitteissa.

Mikään ei viittaa siihen, että ehdotetulla politiikalla olisi suoria tai epäsuoria vaikutuksia ympäristöön.

Onko parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta kustannuksia? Jos on, mitkä ovat sen pääasialliset kustannukset?

Niiden kustannusten lisäksi, joita markkinatoimijoille ja viranomaisille aiheutuu uuteen lainsäädäntökehikseen sopeutumisesta, toimintavaihtoehdosta ei pitäisi syntyä mainittavia yhteiskunnallisia tai taloudellisia kustannuksia. Mikään ei viittaa siihen, että ehdotetulla politiikalla olisi suoria tai epäsuoria vaikutuksia ympäristöön.

Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, muun muassa pk-yrityksiin ja mikroyrityksiin?

Valitulla toimintavaihtoehdolla on useita myönteisiä vaikutuksia pk-yritysten rahoitukseen. Ensinnäkin se, että ABCP-instrumenttien kaltaiset lyhytaikaiset arvopaperistamiset sisällytetään YLS-kehikseen ja niiden pääomakohtelua parannetaan, on omiaan edistämään tämän pk-yrityksille tärkeän rahoituslähteen kasvua.

Toiseksi aloite tarjoaa pankeille välineen, jolla voidaan siirtää riskejä niiden taseen ulkopuolelle. Pankkien pitäisi tästä syystä käyttää enemmän vapautettua pääomaa uusien luottojen tarjoamiseen kotitalouksille ja yrityksille, joista suurin osa on EU:ssa pieniä tai keskisuuria.

Kun arvopaperistamista varten vahvistetaan yksi johdonmukainen EU-lainsäädäntökehys ja markkinaosapuolia kannustetaan standardoimaan yhä enemmän, aloitteen odotetaan myös alentavan arvopaperistamiseen liittyviä toimintakustannuksia. Koska toimintakustannukset ovat pk-yritysten lainojen arvopaperistamisessa keskimääräistä korkeammat, tason alenemisella pitäisi olla erityisen myönteisiä vaikutuksia juuri pk-yritysten luottokustannuksiin.

Kohdistuuko kansallisiin talousarvioihin ja viranomaisiin merkittäviä vaikutuksia?

Ei.

Onko muita merkittäviä vaikutuksia?

Ei.

D. Seuranta

Milloin politiikkaa tarkastellaan uudelleen?

Tulevasta lainsäädännöstä tehdään täydellinen arviointi (noin neljä vuotta sen täytäntöönpanon määräajan jälkeen), jotta voidaan arvioida muun muassa sitä, kuinka vaikuttava ja tehokas lainsäädäntö on ollut tässä kertomuksessa esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, ja päättää, tarvitaanko uusia toimia tai muutoksia.